Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (štvrtá komora)

z 23. marca 2022*

„Verejná služba – Dočasní zamestnanci – Zamestnanci eu-LISA – Disciplinárne konanie – Disciplinárny postih – Pokarhanie – Vykonávacie ustanovenia týkajúce sa administratívnych vyšetrovaní – Námietka nezákonnosti – Článok 110 služobného poriadku – Absencia konzultácie s výborom zamestnancov – Právo na obhajobu a právo byť vypočutý – Články 12, 12a, 17 a 19 služobného poriadku – Nesprávne posúdenie – Zásada riadnej správy vecí verejných – Článok 10 prílohy IX k služobnému poriadku – Povinnosť náležitej starostlivosti – Zodpovednosť – Nemajetková ujma“

Vo veci T-661/20,

NV, v zastúpení: S. Rodrigues a A. Champetier, advokáti,

žalobca,

proti

Agentúre Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA), v zastúpení: M. Chiodi, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci D. Waelbroeck a A. Duron, advokáti,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh podaný na základe článku 270 ZFEÚ, jednak na zrušenie rozhodnutia eu-LISA z 3. februára 2020 o uložení postihu vo forme pokarhania žalobcovi a jednak na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá bola žalobcovi spôsobená týmto rozhodnutím,

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora),

v zložení: predseda komory S. Gervasoni, sudcovia L. Madise a J. Martín y Pérez de Nanclares (spravodajca),

tajomník: E. Coulon,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok [1]

I. Okolnosti predchádzajúce sporu

1 Žalobca, NV, bol 16. októbra 2012 prijatý do zamestnania Agentúrou Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA) ako dočasný zamestnanec (platová trieda AD 7, stupeň 2) v zmysle článku 2 písm. a) podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie. Zastával funkciu administrátora aplikácií, ktorá sa od 1. septembra 2019 stala miestom prevádzkovateľa informačných technológií (platová trieda AD 7, stupeň 5).

2 Dňa 19. októbra 2018 žalobca e-mailom zaslaným viacerým adresátom oznámil udalosť, počas ktorej ho A, iný zamestnanec agentúry eu-LISA a pracovný kolega, ústne a fyzicky ohrozil. Presnejšie, tento zamestnanec chytil stoličku a hrozil, že ňou udrie žalobcu, predtým, ako bol prerušený iným kolegom.

3 V ten istý deň bol žalobca práceneschopný a informoval políciu o tom, že sa obáva o svoju bezpečnosť a bezpečnosť svojej rodiny.

4 Dňa 21. októbra 2018 v nadväznosti na incident, ktorý je uvedený v bode 2 vyššie, žalobca podal žiadosť o pomoc týkajúcu sa A na základe článku 24 Služobného poriadku úradníkov Európskej únie (ďalej len „služobný poriadok“).

5 Rozhodnutím výkonného riaditeľa agentúry eu-LISA z 15. februára 2019, o ktorom bol žalobca informovaný nasledujúci deň, bolo začaté administratívne vyšetrovanie s cieľom zistiť všetky relevantné skutočnosti a okolnosti spojené s obvineniami o psychickom obťažovaní vznesenými žalobcom proti A. Tým istým rozhodnutím bol za vedúceho vyšetrovania vymenovaný úradník Európskej komisie na dôchodku (ďalej len „vyšetrovateľ“).

6 Dňa 4. marca 2019 bol žalobca v rámci vyšetrovania vypočutý vyšetrovateľom. Počas tohto výsluchu mal žalobca príležitosť uviesť skutočnosti, ktoré ho viedli k podaniu žiadosti o pomoc, a uviedol príklady údajného obťažovania, ktorého sa dopustil A. Zápisnica z tohto výsluchu bola následne odovzdaná žalobcovi, ktorý zaslal podpísanú kópiu vyšetrovateľovi, pričom spresnil, že nepodáva úplný alebo celý prepis jeho výsluchu a otázok.

7 Dňa 22. mája 2019 bol žalobca informovaný, že rozhodnutie výkonného riaditeľa agentúry eu-LISA rozšírilo rámec administratívneho vyšetrovania tak, aby zahŕňalo porušenie povinností vyplývajúcich zo služobného poriadku, ktorého sa dopustil tak žalobca, ako aj A. V priebehu vyšetrovania sa totiž ukázalo, že sa zdá, že žalobca si voči A neplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článkov 11, 12, 17 a 19 služobného poriadku, ale aj nezávisle od jeho vzťahov s ním. Konkrétne, správanie žalobcu mohlo zvýšiť napätie medzi ním a A, zhoršiť jeho pracovné podmienky a znevážiť jeho meno. Okrem toho sa žalobca niekoľkokrát nevhodne správal k dvom príslušníkom bezpečnostnej služby agentúry eu-LISA. Napokon žalobca porušil povinnosť požiadať eu-LISA o predchádzajúce povolenie predtým, ako sa obrátil na francúzsku políciu, aby podal trestné oznámenie týkajúce sa jeho konfliktného vzťahu s A.

[1] Uvádzajú sa iba tie body rozsudku, ktorých uverejnenie považuje Všeobecný súd za užitočné.

8 Dňa 16. júla 2019 bol žalobca vypočutý vyšetrovateľom po druhýkrát. Počas tohto druhého výsluchu mal žalobca príležitosť poskytnúť vysvetlenia v odpovedi na tvrdenia o nesplnení služobných povinností, ktoré boli voči nemu vznesené. Zápisnica z tohto druhého výsluchu mu bola následne zaslaná 18. júla 2019.

9 Dňa 28. júla 2019 boli žalobcovi doručené dva doplňujúce dokumenty, a to dve správy, ktoré obsahovali tvrdenia dvoch príslušníkov bezpečnostnej služby agentúry eu-LISA vytýkajúcich jeho správanie voči nim.

10 Dňa 21. augusta 2019 bola žalobcovi doručená predbežná verzia záverov vyšetrovacej správy.

[*omissis*]

14 Dňa 10. septembra 2019 vyšetrovateľ dokončil svoju správu, najmä po vypočutí 27 svedkov, a preskúmal pripomienky žalobcu. Vo svojej záverečnej správe vyšetrovateľ dospel k záveru, že žalobca sa dopustil závažného porušenia článku 12a služobného poriadku, príležitostného porušenia článku 12 služobného poriadku a porušenia článkov 17 a 19 služobného poriadku.

[*omissis*]

16 Listom z 18. novembra 2019 výkonný riaditeľ agentúry eu-LISA informoval žalobcu, že vzhľadom na závery administratívneho vyšetrovania mal v úmysle uložiť mu pokarhanie podľa článku 11 prílohy IX k služobnému poriadku. Žalobca bol teda vyzvaný, aby uplatnil svoje právo byť vypočutý buď účasťou na výsluchu 27. novembra 2019, alebo predložením písomných pripomienok. K listu bola pripojená upravená verzia záverečnej správy z vyšetrovania.

[*omissis*]

18 Dňa 27. novembra 2019 sa výsluch konal za účasti žalobcu a výkonného riaditeľa agentúry eu-LISA. Hlavný právny poradca, vedúca oddelenia pre ľudské zdroje a právna poradkyňa sa zúčastnili výsluchu prostredníctvom videokonferencie. Počas výsluchu mal žalobca príležitosť predložiť svoje pripomienky a vyjadriť sa k opatreniu vo forme pokarhania navrhnutému výkonným riaditeľom agentúry eu-LISA.

[*omissis*]

20 Dňa 9. decembra 2019 bola žalobcovi zaslaná zápisnica z výsluchu z 27. novembra 2019, uvedená v bode 18 vyššie. Žalobca mal možnosť predložiť svoje pripomienky v lehote jedenástich pracovných dní, čo urobil 3. januára 2020.

21 Listom z 3. februára 2020 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) informoval výkonný riaditeľ agentúry eu-LISA žalobcu o nasledovnom:

„Po dôkladnom preskúmaní vášho spisu, a najmä po náležitom zohľadnení Vašich obáv a písomných pripomienok týkajúcich sa procesných aspektov vyšetrovania (najmä po tom, ako sme boli znovu uistení, že vyšetrovanie nie je poznačené žiadnou vadou, a po tom, ako sme dospeli k záveru, že [eu-LISA] sa nedopustila žiadneho pochybenia), ako aj pripomienok, ktoré ste doručili 3. januára 2020, Vám s poľutovaním oznamujeme, že Vám ukladáme pokarhanie, ktoré bude uvedené vo Vašom spise.“

22 Žalobcovi bol od výkonného riaditeľa agentúry eu-LISA doručený aj dokument zo 16. marca 2020 s názvom „Ukončenie vyšetrovania začatého 15. februára 2019“ – Oznámenie o výsledku vyšetrovania [meno žalobcu]“. V tomto dokumente bolo najmä uvedené, že po overení úplného spisu žalobcu dospel výkonný riaditeľ k záveru, že žalobca sa dopustil porušení uvedených v záverečnej správe z vyšetrovania (pozri bod 14 vyššie). Podľa výkonného riaditeľa boli počas vyšetrovacích postupov dodržané všetky práva žalobcu. Rozhodlo sa teda, že sa mu má uložiť postih vo forme pokarhania. Pokiaľ ide o A, konštatovalo sa, že A porušil články 11 a 12 služobného poriadku. Podobný vyšetrovací postup bol totiž vedený proti A, voči ktorému bol v dôsledku toho uložený disciplinárny postih, a tiež mu bolo uložené pokarhanie, ako to stanovuje článok 9 prílohy IX k služobnému poriadku.

[*omissis*]

III. Právny rámec

30 V rámci svojej žaloby žalobca jednak navrhuje zrušenie napadnutého rozhodnutia, ako aj rozhodnutia o zamietnutí sťažnosti. Jednak žiada o zaplatenie sumy 5 000 eur, stanovenej *ex æquo et bono*, ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola údajne spôsobená z dôvodu prijatia napadnutého rozhodnutia.

A. O návrhoch na zrušenie

[*omissis*]

1. O návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia

34 Na podporu svojho návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia žalobca uvádza štyri žalobné dôvody. Prvý žalobný dôvod je založený na nezákonnosti vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní, ktoré prijala správna rada agentúry eu-LISA. Druhý žalobný dôvod je založený na porušení práva na obhajobu a na článku 41 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), ako aj práva byť vypočutý. Tretí žalobný dôvod je založený na porušení článkov 12, 12a, 17 a 19 služobného poriadku, na porušení zásady riadnej správy vecí verejných, ako aj na nesprávnych posúdeniach. Štvrtý žalobný dôvod je založený na porušení článku 10 prílohy IX k služobnému poriadku a porušení povinnosti náležitej starostlivosti.

a) O prvom žalobnom dôvode založenom na nezákonnosti vykonávacích ustanovení týkajúcich sa vyšetrovaní

35 Svojím prvým žalobným dôvodom žalobca spochybňuje zákonnosť vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní, ktorých postup prijímania sa ukončil 18. októbra 2014 bez predchádzajúcej konzultácie s výborom zamestnancov (vytvorený 5. novembra 2014). Tieto ustanovenia, ktoré sú teraz obsiahnuté v rozhodnutí správnej rady agentúry eu-LISA (2015–014) z 28. januára 2015, na ktorých sa zakladajú rozhodnutia výkonného riaditeľa o začatí administratívneho vyšetrovania a o rozšírení uvedeného vyšetrovania z 15. februára a 22. mája 2019 (pozri body 5 a 7 vyššie), sú nezákonné.

36 Konkrétne, vykonávacie ustanovenia týkajúce sa administratívnych vyšetrovaní boli prijaté v rozpore s článkom 110 ods. 1 služobného poriadku z dôvodu, že v rozpore s ustanoveniami tohto článku nebol pred ich prijatím konzultovaný výbor zamestnancov agentúry eu-LISA.

[*omissis*]

38 Na úvod treba pripomenúť, že podľa článku 110 ods. 1 služobného poriadku „všeobecné vykonávacie ustanovenia k tomuto služobnému poriadku prijíma menovací orgán každej inštitúcie po porade s Výborom zamestnancov a Výborom pre služobný poriadok“.

39 V prejednávanej veci je nesporné, že pred prijatím vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní nedošlo ku konzultácii s výborom zamestnancov z dôvodu, že v čase prijatia uvedených ustanovení 18. októbra 2014 nebol ešte zriadený. Okrem toho v preambule rozhodnutia Komisie C(2014) 5392 final z 28. júla 2014 o dohode o vykonávacích ustanoveniach služobného poriadku prijatých agentúrou eu-LISA sa uvádza:

„Keďže výbor zamestnancov eu-LISA, ktorý sa má zriadiť v súlade s článkom 110 služobného poriadku, ešte nebol konzultovaný, a preto v súčasnosti nie je možné splniť požiadavky uvedené v tomto ustanovení. Výbor zamestnancov bude vyzvaný, aby poskytol svoje stanovisko k dotknutým vykonávacím ustanoveniam, hneď ako bude zriadený a jeho stanovisko bude riadne zohľadnené. Za týchto okolností je správna rada oprávnená okamžite schváliť ustanovenia.“

40 Pred posúdením, či uvedený dôvod nezákonnosti, a to absencia konzultácie s výborom zamestnancov zo strany agentúry eu-LISA pri prijímaní vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní, môže viesť ku konštatovaniu nezákonnosti uvedených vykonávacích ustanovení, treba overiť prípustnosť námietky nezákonnosti uvedených ustanovení a žalobného dôvodu ako takého.

41 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 277 ZFEÚ sa každý účastník konania môže v konaní, ktorého predmetom je všeobecne záväzný právny akt prijatý inštitúciou, orgánom alebo úradom alebo agentúrou Únie, dovolávať pred Súdnym dvorom Európskej únie neuplatniteľnosti daného aktu z dôvodov ustanovených v článku 263 ZFEÚ druhom odseku.

42 Článok 277 ZFEÚ je vyjadrením všeobecnej zásady, ktorá každému účastníkovi konania zaručuje právo incidenčne napadnúť platnosť všeobecne záväzných aktov, ktoré tvoria základ takéhoto rozhodnutia, s cieľom dosiahnuť zrušenie rozhodnutia, ktoré mu je určené (pozri rozsudok z 8. septembra 2020, Komisia a Rada/Carreras Sequeros a i., C-119/19 P a C-126/19 P, EU:C:2020:676, bod 67 a citovanú judikatúru).

43 Keďže cieľom článku 277 ZFEÚ nie je umožniť účastníkovi konania napadnúť uplatniteľnosť akéhokoľvek všeobecne záväzného aktu v rámci akejkoľvek žaloby, akt, ktorého nezákonnosť sa namieta, musí byť priamo alebo nepriamo uplatniteľný na vec, ktorá je predmetom žaloby (pozri rozsudok z 8. septembra 2020, Komisia a Rada/Carreras Sequeros a i., C-119/19 P a C-126/19 P, EU:C:2020:676, bod 68 a citovanú judikatúru).

44 Súdny dvor tak v prípade žalôb o neplatnosť podaných proti individuálnym rozhodnutiam pripustil, že predmetom námietky nezákonnosti môžu byť ustanovenia všeobecne záväzného aktu, ktoré tvoria základ uvedených rozhodnutí (pozri rozsudok z 8. septembra 2020, Komisia a Rada/Carreras Sequeros a i., C-119/19 P a C-126/19 P, EU:C:2020:676, bod 69 a citovanú judikatúru).

45 Súdny dvor naopak rozhodol, že námietka nezákonnosti smerujúca proti všeobecne záväznému aktu, ktorého vykonávacie rozhodnutie napadnuté v konaní pred týmto súdom nepredstavuje vykonávacie opatrenie, je neprípustná (pozri rozsudok z 8. septembra 2020, Komisia a Rada/Carreras Sequeros a i., C-119/19 P a C-126/19 P, EU:C:2020:676, bod 70 a citovanú judikatúru).

46 Práve vzhľadom na tieto úvahy treba určiť, či v prejednávanej veci existuje priamy právny vzťah medzi napadnutým rozhodnutím na jednej strane a vykonávacími ustanoveniami týkajúcimi sa administratívnych vyšetrovaní na druhej strane.

47 V tejto súvislosti treba poznamenať, že žalobca sa obmedzuje na tvrdenie, že nebola dodržaná formálna požiadavka uvedená v článku 110 služobného poriadku, podľa ktorej sa pred prijatím vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní uskutočnia konzultácie s výborom zamestnancov. Takéto tvrdenie bolo uvedené po ukončení vyšetrovania vedeného proti žalobcovi a po tom, ako sa týmto vyšetrovaním zistilo, že napadnutým rozhodnutím mu bol uložený postih vo forme pokarhania.

48 Konkrétne podľa žalobcu okolnosť, že eu-LISA nečakala na zriadenie výboru zamestnancov na prijatie vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní, znamená, že tieto ustanovenia boli prijaté v rozpore s „podstatnou procesnou náležitosťou“. Žalobca z toho vyvodzuje, že rozhodnutie výkonného riaditeľa z 15. februára 2019 o začatí administratívneho vyšetrovania (pozri bod 5 vyššie) a jeho rozhodnutie z 22. mája 2019 o rozšírení rozsahu uvedeného vyšetrovania (pozri bod 7 vyššie), prijaté podľa vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní, boli nezákonné. Napokon tvrdí, že napadnuté rozhodnutie prijaté v nadväznosti na vyšetrovanie uskutočnené na základe rozhodnutia z 22. mája 2019 treba považovať za nezákonné z dôvodu, že nezákonnosť vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní spôsobuje na základe „domino“ efektu nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

49 Na rozdiel od tvrdení žalobcu v jeho odpovedi na opatrenie na zabezpečenie priebehu konania, odkazom na rozsudok Všeobecného súdu čiastočne zrušeného odvolaním (rozsudok z 2. októbra 2001, Martinez a i./Parlament, T-222/99, T-327/99 a T-329/99, EU:T:2001:242, bod 135), nedávna judikatúra (pozri body 44 a 45 vyššie) sa však nevyvíja v prospech rozšírenia pôsobnosti článku 277 ZFEÚ na všetky akty inštitúcie, ktoré sú vo všeobecnosti relevantné na prijatie rozhodnutia, ktoré je predmetom žaloby o neplatnosť.

50 Naopak z judikatúry vyplýva (pozri body 44 a 45 vyššie), že na to, aby bola prípustná námietka nezákonnosti všeobecne záväzného aktu, musí byť preukázaný „priamy právny vzťah“ medzi napadnutým aktom a aktom, ktorého sa týka námietka nezákonnosti.

51 V prejednávanej veci treba konštatovať, že napadnuté rozhodnutie sa vôbec nezakladá na skutočnostiach súvisiacich s vykonávacími ustanoveniami týkajúcimi sa administratívnych vyšetrovaní, ale len na porušení ustanovení služobného poriadku, ktoré bolo konštatované v záverečnej správe o vyšetrovaní (pozri body 14 a 22 vyššie).

52 Napadnuté rozhodnutie nepredstavuje vykonávacie opatrenie týkajúce sa administratívnych vyšetrovaní. Toto rozhodnutie, ako správne tvrdí eu-LISA, bolo prijaté na základe článku 9 ods. 1 písm. b) prílohy IX k služobnému poriadku, a nie na základe vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní.

53 Konštatovanie neexistencie priamej právnej súvislosti medzi napadnutým rozhodnutím a vykonávacími ustanoveniami týkajúcimi sa administratívnych vyšetrovaní je o to zrejmejšie, ak sa zohľadní aj to, že Všeobecný súd rozhodol, že medzi samotným odôvodnením napadnutého rozhodnutia a žalobným dôvodom založeným na nezákonnosti všeobecne záväzného aktu musí existovať úzka súvislosť (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. decembra 2017, PB/Komisia, T-609/16, EU:T:2017:910, bod 29).

54 Medzi odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktoré je založené na závažnom porušení článku 12a služobného poriadku, príležitostnom porušení článku 12 služobného poriadku a porušení článkov 17 a 19 služobného poriadku (pozri bod 22 vyššie) na jednej strane, a žalobným dôvodom založeným na nezákonnosti vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní z dôvodu absencie konzultácie s výborom zamestnancov pred prijatím uvedených ustanovení na strane druhej, nemožno uznať úzku súvislosť.

55 Navyše z písomností v spise nevyplýva, že by absencia konzultovania s výborom zamestnancov pred prijatím vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní mala akýkoľvek vplyv na dodržiavanie procesných záruk počas vyšetrovania alebo na samotný obsah napadnutého rozhodnutia.

56 V tejto súvislosti treba poznamenať, že ako bude uvedené v rámci analýzy druhého žalobného dôvodu založeného na porušení práva žalobcu na obhajobu a práva byť vypočutý, z priebehu správneho konania nevyplýva žiadny prvok, ktorý by bol takej povahy, že by porušoval právo žalobcu na obhajobu (pozri bod 91 nižšie). Okrem toho výkonný riaditeľ v dokumente zo 16. marca 2020 uvádza, že preskúmal celý spis žalobcu a dospel k záveru, že práva žalobcu boli počas vyšetrovacieho konania dodržané (pozri bod 22 vyššie).

57 Okrem toho je pravda, že článok 110 služobného poriadku stanovuje požiadavku konzultácie s výborom zamestnancov pred prijatím vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní. Z judikatúry však vyplýva, že konzultácia s výborom zamestnancov uvedená v článku 110 služobného poriadku neznamená, že sa bude postupovať podľa stanoviska uvedeného výboru (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2015, Murariu/EIOPA, F-116/14, EU:F:2015:89, bod 86 a citovanú judikatúru).

58 Existencia priameho alebo úzkeho právneho vzťahu medzi vykonávacími ustanoveniami týkajúcimi sa administratívnych vyšetrovaní a napadnutým rozhodnutím teda nie je preukázaná.

59 V každom prípade okolnosť, že výbor zamestnancov nebol konzultovaný, nemôže stačiť na preukázanie toho, že vykonávacie ustanovenia týkajúce sa administratívnych vyšetrovaní mohli byť odlišné a že žalobca bol zbavený procesných záruk.

60 Okrem posúdenia vykonaného v bode 57 vyššie totiž zo spisu vyplýva, že vykonávacie ustanovenia týkajúce sa administratívnych vyšetrovaní „vypracovala-revidovala“ administrátorka, ktorá bola vymenovaná za predsedníčku výboru zamestnancov agentúry eu-LISA, keď bol tento výbor zriadený, t. j. 5. novembra 2014. Do určitej miery sa tak možno domnievať, že budúca predsedníčka výboru zamestnancov mohla aspoň vyjadriť svoje stanovisko k vykonávacím ustanoveniam týkajúcim sa administratívnych vyšetrovaní pred ich prijatím.

61 Okrem toho treba poznamenať, že listom zo 16. júna 2014 sa výkonný riaditeľ agentúry eu-LISA informoval u Generálneho riaditeľstva pre ľudské zdroje Komisie, najmä pokiaľ ide o stav vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní. Z tohto dôvodu Komisia rozhodnutím z 28. júla 2014 povolila agentúre eu-LISA predložiť uvedené ustanovenia svojej správnej rade na účely ich prijatia.

62 Navyše, jednak ako správne zdôrazňuje eu-LISA, postup prijímania vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní sa skončil 18. októbra 2014 bez námietok členov správnej rady zloženej zo zástupcov každého členského štátu a Komisie. Výbor zamestnancov po svojom zriadení jednak nepožiadal počas predmetného vyšetrovania o opätovné preskúmanie vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní a ani nevzniesol námietky voči ich formulácii.

63 Vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci, teda že Komisia povolila prijatie vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní, že budúca predsedníčka výboru zamestnancov upravila tieto ustanovenia a že výbor zamestnancov nikdy nepožiadal o opätovné preskúmanie uvedených ustanovení, nedodržanie predchádzajúcej konzultácie s výborom zamestnancov nemohlo mať vplyv na procesné záruky, ktoré mal žalobca.

64 Vzhľadom na vyššie uvedené treba dospieť k záveru, že za okolností prejednávanej veci nie je preukázaná existencia priameho právneho vzťahu medzi vykonávacími ustanoveniami týkajúcimi sa administratívnych vyšetrovaní na jednej strane a napadnutým rozhodnutím na druhej strane. Okrem toho absencia konzultácie s výborom zamestnancov pred prijatím vykonávacích ustanovení týkajúcich sa administratívnych vyšetrovaní nemôže mať vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 59 až 62 vyššie vplyv na obsah uvedených ustanovení, a teda ani na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

65 Prvý žalobný dôvod je teda potrebné zamietnuť.

[*omissis*]

b) O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení článkov 12, 12a, 17 a 19 služobného poriadku, zásady riadnej správy vecí verejných a „zjavne nesprávnom posúdení“

93 V rámci svojho tretieho žalobného dôvodu žalobca uvádza viacero výhrad. Prvá výhrada je založená na porušení článku 12a služobného poriadku, na porušení zásady riadnej správy vecí verejných a na „zjavne nesprávnom posúdení“. Druhá výhrada je založená na porušení článkov 17 a 19 služobného poriadku. Tretia výhrada je založená na porušení článku 12 služobného poriadku.

[*omissis*]

1) O druhej výhrade založenej na porušení článkov 17 a 19 služobného poriadku

124 Žalobca tvrdí, že zjavne neporušil články 17 a 19 služobného poriadku a že výklad týchto ustanovení v rozhodnutí o zamietnutí sťažnosti je nesprávny a musí viesť k jeho zrušeniu.

125 Pokiaľ ide o údajné porušenie článku 17 služobného poriadku, žalobca tvrdí, že pôsobnosť článku 17 služobného poriadku je prísne obmedzená na zverejnenie informácií súvisiacich s plnením povinností. Polícii pritom neposkytol (pozri bod 3 vyššie) žiadne „informácie“,

o ktorých sa dozvedel v dôsledku plnenia svojich povinností. Okrem toho eu-LISA nepreukázala, ktoré informácie spojené s plnením povinností žalobcu boli zverejnené. Žalobca len uviedol, že sa obával o svoju fyzickú integritu a integritu svojej rodiny vo svojej súkromnej sfére mimo agentúry eu-LISA.

126 Žalobca tvrdí, že vopred informoval agentúru eu-LISA o protiprávnom správaní A, ako to vyplýva z rôznych e-mailov predložených Všeobecnému súdu. Ide najmä o skutočnosť, že od administratívy nedostal odpoveď, čo ho viedlo jednak k podaniu žiadosti o pomoc a jednak k podaniu trestného oznámenia na políciu týkajúceho sa jeho situácie z dôvodu, že sa oprávnene obával o svoju fyzickú integritu a o integritu svojej rodiny.

127 Pokiaľ ide o údajné porušenie článku 19 služobného poriadku, žalobca tvrdí, že vyhlásenie v registri „udalostí“– *a fortiori* týkajúce sa veci súvisiacej so súkromnou sférou – nemožno považovať za vyhlásenie, ktoré by „poskytlo v súdnom konaní“ informáciu, o ktorej sa dozvedel pri plnení svojich povinností. Podľa žalobcu policajta alebo osobu vykonávajúcu administratívne funkcie na recepcii policajnej stanice nemožno považovať za súdny orgán. Z toho vyplýva, že neexistuje povinnosť predložiť výkonnému riaditeľovi žiadosť o povolenie na podanie sťažnosti v súdnom konaní.

[*omissis*]

129 Na úvod treba po prvé pripomenúť, že článok 17 služobného poriadku znie takto:

„1. Úradník je povinný zdržať sa nepovoleného zverejnenia informácií, ktoré získal pri vykonávaní služby, do zverejnenia alebo sprístupnenia takýchto informácií verejnosti.

2. Úradník zostáva viazaný touto povinnosťou aj po odchode zo služby.“

130 Článok 19 služobného poriadku stanovuje:

„Úradník neposkytne bez povolenia menovacieho orgánu zo žiadneho dôvodu v žiadnom súdnom konaní informácie, o ktorých vie v dôsledku plnenia svojich povinností. Povolenie sa zamietne, len ak to vyžadujú záujmy Únie, a toto zamietnutie nemá za následok trestnoprávne dôsledky pre dotknutého úradníka. Úradník zostane viazaný touto povinnosťou aj po odchode zo služby.

Ustanovenia prvého odseku sa nevzťahujú na úradníka alebo bývalého úradníka vypovedajúceho pred Súdnym dvorom Európskej únie alebo pred disciplinárnou komisiou inštitúcie vo veci, ktorá sa týka zamestnanca alebo bývalého zamestnanca Európskej únie.“

131 Po druhé zo záverečnej správy o vyšetrovaní a z predbežnej verzie záverov vyšetrovateľa (pozri bod 10 vyššie), ako uvádza žalobca vo svojej sťažnosti z 9. apríla 2020, vyplýva nasledovné:

„Úradníci Európskej únie sa nemôžu v záležitostiach, ktoré vzniknú na pracovisku, uspokojiť len s predložením veci externému justičnému orgánu, akým je polícia, čím by sa začala určitá forma externého súdneho konania. Tento druh konania si za takýchto okolností vyžaduje povolenie menovacieho orgánu podľa dvoch ustanovení služobného poriadku, a to podľa článkov 17 a 19. Nič nebránilo [žalobcovi], aby požiadal menovací orgán o takéto povolenie, ktoré mohol získať, ale neurobil tak, hoci bol povinný tak urobiť.“

132 Po tretie z rozhodnutia o zamietnutí sťažnosti vyplýva, že bolo preukázané, že žalobca sa obrátil na francúzsku políciu a že okolnosť, že tak urobil z dôvodu obavy o svoju fyzickú integritu alebo integritu svojej rodiny, nespochybňovala skutočnosť, že vopred neinformoval eu-LISA, ani nepožiadal o povolenie, a teda porušil služobný poriadok.

133 V prvom rade treba posúdiť, či sa články 17 a 19 vzťahujú na prípad, keď sa úradník obráti na políciu, aby podal trestné oznámenie týkajúce sa konfliktného vzťahu s pracovným kolegom.

134 V tejto súvislosti bolo rozhodnuté, že režim udeľovania povolení stanovený v článku 17 služobného poriadku má umožniť administratíve zabezpečiť, aby zverejnenie informácií, ktoré získal pri vykonávaní služby, nepoškodilo záujmy Únie, najmä tým, že ovplyvní jej fungovanie a dobré meno. Režim povoľovania zavedený článkom 17 služobného poriadku má teda za cieľ umožniť administratíve, aby včas zabezpečila, že úradníci budú vykonávať svoju službu s ohľadom na záujmy inštitúcií a povinnosti, ktoré im vyplývajú z článku 339 ZFEÚ. Cieľom tohto režimu je teda najmä zachovať vzťah dôvery, ktorý musí existovať medzi inštitúciami a ich zamestnancami. Jeho uplatnenie si vyžaduje zváženie rôznych dotknutých záujmov na účely určenia, ktorý zo záujmov Únie alebo záujmu verejnosti na získaní informácií musí mať prednosť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. januára 2011, Strack/Komisia, F-132/07, EU:F:2011:4, body 71 a 72). Cieľom článku 17 služobného poriadku je teda pripomenúť najmä povinnosť úradníka dodržiavať služobné tajomstvo a ukladá okrem iného povinnosť požiadať o povolenie na zverejnenie informácií, ktoré sú svojou povahou predmetom služobného tajomstva.

135 Z toho vyplýva, že článok 17 služobného poriadku sa nevzťahuje na prípad, keď sa úradník obráti na políciu, aby podal trestné oznámenie týkajúce sa konfliktného vzťahu s kolegom na pracovisku. Odkaz na článok 17 služobného poriadku obsiahnutý v napadnutom rozhodnutí je teda nesprávny.

136 Pokiaľ ide o pôsobnosť článku 19 služobného poriadku, ako je definovaná v prvej vete uvedeného článku, treba uviesť, že je pravda, že výraz „poskytne v súdnom konaní“, ktorý je uvedený v tomto ustanovení, viedol k odlišným jazykovým zneniam. Anglická verzia používa všeobecný výraz „disclos[e] in any legal proceeding“ (zverejniť v každom konaní), zatiaľ čo španielska, talianska a nemecká verzia používajú výrazy „revelar en un procedimiento judicial“ (zverejniť v rámci súdneho konania), „deporre in giudizio“ (svedčiť) a „vor Gericht vorbringen oder… aussagen“ (predložiť súdu alebo… svedčiť).

137 Na jednej strane však bolo rozhodnuté, že pôsobnosť článku 19 služobného poriadku, ako je definovaná v prvej vete uvedeného článku, nemohla byť vykladaná reštriktívne, tak, že by sa týkala výlučne prípadu úradníka, ktorý má svedčiť pred súdom. Táto pôsobnosť totiž zahŕňa všetky situácie, v ktorých úradník „[z akéhokoľvek] dôvodu“ poskytne v súdnom konaní informácie, o ktorých vie v dôsledku plnenia svojich povinností, bez toho, aby rozlišoval medzi použitím takýchto informácií v rámci výsluchu ako svedka alebo v kontexte podania žaloby na vnútroštátny súd, napríklad podaním sťažnosti v trestnom konaní (rozsudok z 13. júna 2002, Ferrer de Moncada/Komisia, T-74/01, EU:T:2002:158, bod 48). Situácia úradníka, ktorý bol predvolaný svedčiť na súde, teda nepredstavuje jedinú situáciu uvedenú v článku 19 služobného poriadku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. júna 2002, Ferrer de Moncada/Komisia, T-74/01, EU:T:2002:158, bod 49).

138 Na druhej strane treba poznamenať, že vo viacerých členských štátoch môže polícia plniť úlohu súdnej povahy, a najmä konať na žiadosť sudcu. Okrem toho môže byť na účely podania žaloby potrebné alebo dokonca nevyhnutné obrátiť sa na políciu. Napokon trestné oznámenie podané na polícii môže mať právne dôsledky alebo môže byť použité na účely súdneho konania.

139 Hoci treba uznať, že v určitom rozsahu články 17 a 19 služobného poriadku majú za cieľ zabezpečiť dodržiavanie povinnosti zachovávať mlčanlivosť, a tým zapojiť dotknutú inštitúciu v prípade externého zverejnenia informácií, o ktorých úradník vie v dôsledku plnenia svojich povinností, je však potrebné rozlišovať medzi ich príslušnými oblasťami pôsobnosti. Cieľom článku 17 služobného poriadku je zabrániť ovplyvneniu fungovania a dobrého mena inštitúcie a uplatňuje sa na prípady, keď úradník chce zverejniť informácie, na ktoré sa v dôsledku ich povahy vzťahuje služobné tajomstvo.

140 Článok 19 služobného poriadku sa naopak vzťahuje na prípad, keď úradník chce poskytnúť v súdnom konaní informácie týkajúce sa konfliktného vzťahu na pracovisku, na ktoré sa vzťahuje služobné tajomstvo, ale ktoré by mohli ovplyvniť fungovanie a dobré meno inštitúcie.

141 Treba zdôrazniť, že článok 19 služobného poriadku výslovne stanovuje jedinú výnimku z pravidla predchádzajúceho povolenia, aby mohol úradník poskytnúť informácie v súdnom konaní, o ktorých vie v dôsledku plnenia svojich povinností, a to ak má úradník alebo bývalý úradník vypovedať pred Súdnym dvorom Európskej únie alebo pred disciplinárnou komisiou inštitúcie vo veci, ktorá sa týka zamestnanca alebo bývalého zamestnanca Európskej únie.

142 Okrem toho z reštriktívnej formulácie článku 19 druhej vety služobného poriadku (pozri bod 130 vyššie) vyplýva, že „záujmy Únie“, ktoré podľa tohto článku môžu odôvodniť odmietnutie povolenia poskytnúť informácie v súdnom konaní súvisiace s plnením povinností, musia byť záujmami Únie značného významu, ktoré sú nevyhnutne významné pre Úniu (pozri rozsudok z 13. júna 2002, Ferrer de Moncada/Komisia, T-74/01, EU:T:2002:158, bod 58 a citovanú judikatúru). Prípady odmietnutia povolenia sú teda striktne obmedzené.

143 Napokon z týchto obmedzení uvedených v článku 19 služobného poriadku a absencie formálnych náležitostí vyžadovaných na podanie žiadosti o povolenie poskytnúť informácie v súdnom konaní, o ktorých sa úradník alebo zamestnanec dozvie pri plnení svojich povinností, vyplýva, že táto osoba nemôže podliehať požiadavke predchádzajúceho povolenia v situáciách vykazujúcich určitý stupeň závažnosti a naliehavosti, najmä v prípade, ak jej hrozí bezprostredné nebezpečenstvo.

144 V druhom rade, pokiaľ ide o otázku, či v prejednávanej veci žalobca porušil článok 19 služobného poriadku, treba po prvé konštatovať, že nemôže tvrdiť, že incident, ku ktorému došlo s kolegom v nadväznosti na diskusiu, ktorá bola zjavne vedená pochybným spôsobom, treba považovať za oddelený od plnenia jeho povinností v rámci agentúry eu-LISA, a že nespĺňa kritérium, že sa o ňom dozvie v dôsledku plnenia svojich povinností.

145 V tejto súvislosti z opisu incidentu samotným žalobcom vyplýva, že A sa vrátil do svojej kancelárie, aby diskutoval s iným kolegom o pracovných záležitostiach, a že žalobca bez toho, aby ho o to A požiadal, zasiahol do diskusie, čím vyvolal reakciu A, ktorá spočívala vo vyjadrení nesúhlasu s jeho zásahom a pohrozením stoličkou.

146 Po druhé treba poznamenať, že skutočnosti uvedené žalobcom na polícii ešte neboli zverejnené. Žalobca tak bol povinný zdržať sa akéhokoľvek zverejnenia situácie, ktorá nastala v kanceláriách agentúry eu-LISA pri výkone jeho povinností, bez predchádzajúceho povolenia.

147 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého v súlade s článkom 19 služobného poriadku v e-maile zo 16. júna 2017 oznámil agentúre eu-LISA pochybenia, ktorých sa dopustil A, treba poznamenať, že ku skutočnostiam, ktoré žalobca oznámil polícii, došlo 19. októbra 2018. Uvedený e-mail tak nemožno považovať ani za predchádzajúce informovanie agentúry eu-LISA, ani za žiadosť o povolenie týkajúcu sa skutočností, ku ktorým došlo k tomuto dátumu.

148 Navyše e-mail žalobcu z 19. októbra 2018 o oznámení uvedeného incidentu, ku ktorému došlo v ten istý deň s A, neinformuje eu-LISA o tom, že má v úmysle oznámiť polícii incident, a neobsahuje ani žiadosť o povolenie v tejto súvislosti.

149 Po štvrté treba uviesť, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobca, boli poskytnuté presné informácie francúzskej polícii, ktorá, ako to spresňuje eu-LISA, zavolala do kancelárie žalobcu a požiadala ho, aby jej poskytol informácie o skutočnostiach, ktoré oznámil v súvislosti s agresívnym správaním A, ktorý mu hrozil napadnutím stoličkou.

150 Po piate, ako bolo správne uvedené v záverečnej správe z vyšetrovania, neexistovali prekážky na to, aby žalobca požiadal eu-LISA o predchádzajúce povolenie a aby ho dostal. Treba totiž konštatovať, že žalobca jednak nebol vystavený bezprostrednému nebezpečenstvu, a jednak, že možnosti uvedené v článku 19 služobného poriadku zamietnuť mu uvedené povolenie boli veľmi obmedzené (pozri bod 142 vyššie).

151 Z toho vyplýva, že aj keby sa pripustilo, že za určitých okolností, a najmä s cieľom obrátiť sa na políciu na účely oznámenia skutočností, ku ktorým došlo na pracovisku, by mohlo byť legitímne odchýliť sa od režimu predchádzajúceho povolenia uvedeného v článku 19 služobného poriadku, v prejednávanej veci to tak nebolo najmä z dôvodu neexistencie bezprostredného nebezpečenstva pre žalobcu.

152 Treba teda konštatovať, že vzhľadom na to, že žalobca bez toho, aby požiadal o predchádzajúce povolenie eu-LISA, zverejnil mimo agentúry eu-LISA skutočnosti, ku ktorým došlo pri plnení jeho povinností v rámci agentúry eu-LISA, sa administratíva mohla domnievať, že porušil článok 19 služobného poriadku.

153 Vzhľadom na vyššie uvedené je druhá výhrada tretieho žalobného dôvodu čiastočne dôvodná, a to v rozsahu, v akom sa týka nesprávneho výkladu a uplatnenia článku 17 služobného poriadku. Uvedená chyba, obsiahnutá v napadnutom rozhodnutí, však nemá vplyv na zákonnosť tohto rozhodnutia a nemôže sama osebe viesť k jeho zrušeniu. Konštatovanie porušenia vytýkaného žalobcovi spočívajúce v tom, že nepožiadal o povolenie predtým, ako sa obrátil na políciu, sa totiž správne zakladá na článku 19 služobného poriadku.

[*omissis*]

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora)

rozhodol takto:

1. Žaloba sa zamieta.

2. NV je povinný nahradiť trovy konania.

Gervasoni Madise Martín y Pérez de Nanclares

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 23. marca 2022.

Podpisy